

Horisont for nybegynnere

Gode tips og triks for deg som ønsker å utforske deltakelse i verdens største forsknings- og innovasjonsprogram Horisont Europa

INNHOOLD

4

Hvorfor skal du delta i Horisont-programmet?

5

Hvordan passer du som offentlig aktør inn i Horisont-programmet?

6

Er det for vanskelig eller uoverkommelig å bli en del av et Horisont-prosjekt?

7

Her er de gode hjelpene.

7

Har du lyst til å lære mer om Horisont-programmet?

8

Da er du klar til å sette i gang!

Horisont 2020 eller
Horisont Europa
– du har kanskje
hørt begrepene?

Dersom du svarer «JA» på flere av de følgende spørsmålene, er denne brosjyren for deg!

- ✓ Har du fått inntrykk av at EUs Horisont-program er kjempestort og kjempevanskelig?
- ✓ Vet du ikke hvor du skal begynne?
- ✓ Er du nysgjerrig og ønsker å undersøke om din organisasjon kan og bør delta i Horisont-prosjekt?

Målet med denne brosjyren er å fortelle deg det mest nødvendige du må vite om EUs Horisont-program, og å hjelpe deg og din organisasjon med å komme i gang.

I tillegg til å gi deg tips og veiledning, vil vi også fortelle deg hvor det er hjelp å få. I Norge er vi nemlig så heldige at det er etablert et godt system for hjelp og veiledning.

Så hopp i det og veien blir til ...

Hvorfor skal du delta i Horisont-programmet?

- Du får midler til å realisere et prosjekt.
- Du får oversikt over den aller siste utviklingen i kunnskapsfeltet.
- Det bidrar til kompetanseutvikling i egen organisasjon/by/region.
- Det bidrar til god omdømmebygging, fordi når du jobber med fremtidsrettede løsninger og spennende oppgaver så synliggjør du organisasjonen/regionen på nasjonale og internasjonale arenaer.
- Det bidrar til å bedre rekrutteringen og attraktiviteten for din organisasjon.
- Du får et større faglig nettverk.
- Det bidrar til innovasjons- og utviklingsfokus i egen organisasjon.
- Det bidrar til å bygge og utvikle et eget tverrfaglig kompetansemiljø.
- Det kan skape ringvirkninger for lokalt nærings- og samfunnsliv.

Å bli med i et Horisont-prosjekt, det er som å få spille flere sesonger i Champions League!

[Næringssjef i en norsk kommune]

Horisont – verdens største forsknings- og innovasjonsprogram.

What's in it for us?

Den overordnede målsettingen med programmet er:

- bedre konkurransekraften
- sikre økonomisk vekst
- løse store samfunnsutfordringer i Europa

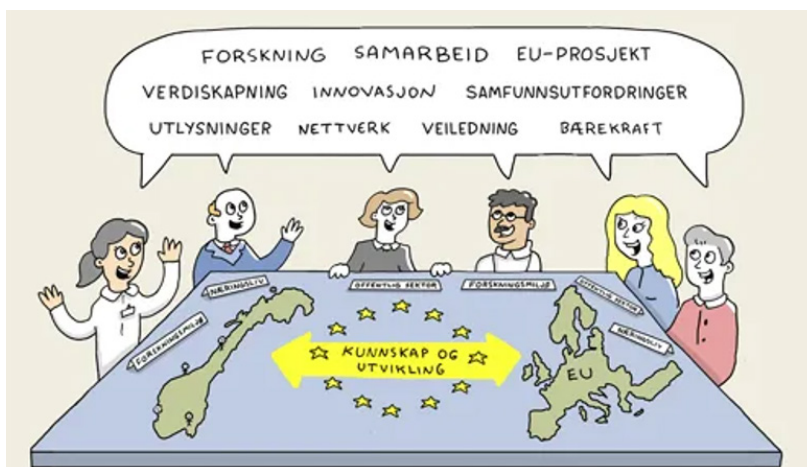
Hvordan passer du som offentlig aktør inn i Horisont-programmet?

... og hvordan passer Horisont-programmet for deg som offentlige aktør?

Det er et økende og stort behov for innovasjon i offentlig sektor. Det trengs stadig nye måter å jobbe med tjeneste- og samfunnsutvikling på. Det er behov for utvikling av ny kunnskap og nye løsninger. Løsningene kan finnes gjennom et tverrsektorielt samarbeid hvor det ikke bare er FoU-miljøene og næringsaktørene som gjør innovasjonsarbeidet, men der også du som offentlig virksomhet deltar aktivt i prosessene. Som offentlig aktør i Norge står du overfor mange av de samme utfordringene som dine kolleger andre steder i Europa opplever. De besitter derfor også kunnskap, erfaringer og løsninger du kan ha bruk for. Sammen har vi store muligheter til å finne nye løsninger og til å drive samfunnsutviklingen i en bærekraftig ønsket retning.

Som offentlig aktør kan du ta flere roller i et Horisont-prosjekt, blant annet kan du være:

- «Problem»-eier
- Krevende kunde
- Kravstiller og sluttbruker i innovasjonsprosjekter
- Pådriver for innovative anskaffelser og innkjøpsprosjekter
- Tilrettelegger for mobilisering og næringsutvikling
- Arena for å teste innovative løsninger og forbedringer av gjeldende praksis

Er det for vanskelig eller uoverkommelig å bli en del av et Horisont-prosjekt?

Ikke fortvil! Det er masse hjelp å få i et godt rigget norsk støtteapparat av gode hjelpere. Husk også at du kommer til å jobbe i en prosjektgruppe med personer som har mye erfaring og kunnskap, og så lærer du det du trenger underveis.

Ved å forberede deg på følgende vil du oppleve Horisont søknadsprosessen enklere:

EN GOD NYHET:
Du trenger **IKKE** å kunne alt om Horisont for å komme i gang!

ENDA EN GOD NYHET:
Du trenger ikke å forstå alle deler av et Horisont-prosjekt for å komme i gang!

TID

- Som en forberedelse bør du begynne tidlig med å orientere deg om hvilke utlysninger som kommer.
- Start leting etter regionale, nasjonale og/eller europeiske partnere minst et halvt år før deadline.
- Formuler hovedpunktene for prosjektet ditt minst et halvt år før deadline.
- Forbered deg og organisasjonen din på at gjennomføringen av et Horisont-prosjekt vanligvis kan ta 2-4 år.

RESSURSER

- Sett av ressurser til å jobbe med prosjektet i tiden før og underveis i søknadsperioden. Dette blir ikke «business as usual», så det er like greit å være forberedt på det.
- Tenk gjennom ressursbehov i prosjektperioden og ta høyde for det i utformingen av søknaden.

SPRÅK

- Ja, alt går på engelsk! Dokumentasjonen fra programmet er på ganske avansert engelsk og i tillegg brukes det mange «EU-ord».
- I tillegg kommer dine prosjektpartnere til å snakke engelsk med deres respektive nasjonale aksenter (kanskje på en hakkete Skype-linje).
- **Men husk** – du er ikke alene. For de fleste europeere er ikke engelsk et morsmål, akkurat som for deg. Så ikke vær sjenert, og spør om du ikke forstår. Du vil oppleve at dine samarbeidspartnere setter pris på det.

Her er de gode hjelpere

- Norges Forskningsråd (NFR). Kontakt relevant NCP (national contact point) innenfor det temaet du er interessert i. Se oversikt over Forskningsrådets NCPer [her](#).
- Fylkeskommunene
- EU-nettverket i din region
- Regionenes Europakontor i Brussel
- Forskningsinstitusjoner
- Universiteter
- Innovasjon Norge

Dette støtteapparatet kan hjelpe deg med faglig veiledning og vurdering, søk etter relevante partnere, finansiering av søknadsprosessen eller et forprosjekt, søknadstekniske spørsmål i tillegg til rådgivning og veiledning.

Har du lyst til å lære mer om Horisont-programmet?

Norges Forskningsråd har en rekke kurstilbud gjennom året. For mer informasjon se [her](#).

Snakk med Europakontoret i din region. I Brussel finnes seks norske regionkontor – de kan anbefale arrangementer i regi av ulike EU-nettverk, for eksempel **Trøndelags Europakontor i Brussel**.

Ta kontakt med EU-nettverket i din region, for eksempel **«Horisont Trøndelag»-nettverket** for den trønderske regionen.

Se på [informasjonsportalen til Horisont-programmet](#).

Forskningsrådet har flere støtteordninger i tillegg til kurs og NCP-hjelp.

Gå gjennom utlysningsteksten med noen som har erfaring med å lese slike utlysninger for å øke din forståelse og sikre at problemstillingen din passer inn.

Da er du klar til å sette i gang!

1

idé

IDÉ

Har du en et problem og kanskje også en innovativ idé – ikke sitt for lenge med den alene! Bruk støtteapparatet for å ta første sjekk av problemet og ideen din.

- Sjekk om den er forskbar
- Sjekk om det er gjort noe på dette feltet før
- Sjekk om problemstillingen eller ideen passer inn i tematikken i Horisont-programmet i kommende periode.

HUSK FORANKRING OPPOVER OG NEDOVER!

Før du går videre i arbeide med prosjektet sørg for at prosjektet er godt forankret i din organisasjon, både hos ledelsen og hos fagfolk som skal involveres i videre arbeid. Jobber du i en politisk organisasjon er det også viktig med en politisk forankring. Prosjektet bør være en del av den strategiske satsingen i din organisasjon og den må kunne brukes som et verktøy til å nå din organisasjon sine mål.

2

utlysning

UTLYSNING «TOPIC»

Du kan enten se etter passende tematikk og juster ideen litt etter utlysningsteksten, eller vent på den riktige utlysningen dersom du har fått signal om at den kommer.

Gå gjennom utlysningsteksten med noen som har erfaring med å lese slike utlysninger for å øke din forståelse og sikre at problemstillingen din passer inn.

3

prosjektgruppe

PROSJEKTGRUPPE «CONSORTIUM»

Bestem deg for hvilket nivå du skal delta på i prosjektet:

- Er du erfaren i Horisont-programmet kan du være en prosjektleder «lead partner» eller en prosjektpartner «project partner»
- Er du litt erfaren og/eller ble invitert inn i et prosjekt av en erfaren aktør kan du være en prosjektpartner «project partner»
- Har du ikke erfaring med Horisont-programmet fra før kan du være en partner eller representere en arena for uttesting av nye løsninger «test sight»

Veier inn i prosjektgruppa

Hvis det er DU som inviterer andre inn i et prosjekt:

- Lag en kort (en sides) presentasjon av prosjektet («one pager»)
- Spre informasjon om prosjektet gjennom ulike kanaler og nettverk via internett. Dette kan Norges Forskningsråd (NFR) og/ eller regionale Europakontor hjelpe deg med.
- Søk økonomisk støtte. Det er mulig å søke midler og få hjelp til forarbeidet og til posisjoneringsarbeid hos NFR, fylkeskommuner eller regionale Horisont-nettverk (tilbudet kan variere fra region til region)
- Finn partnere. Dette kan du få hjelp til hos NFR, fylkeskommunen, regionale Europakontor eller regionale Horisont-nettverk (tilbudet kan variere fra region til region)
- Delta på partnersøkkaktiviteter. Det arrangeres partnersøkkmøter rundt om i Europa. Du kan gjøre dette selv eller få bistand hos Forskningsrådets NCP'er eller hos regionens Europakontor i Brussel.
- Sjekk potensielle partners bakgrunn og kvalitet. Se «sjekklisten».

Hvis du er invitert AV ANDRE til å delta i et prosjekt:

Sjekk partnernes bakgrunn og kvalitet

Se en «sjekkliste». Forstå din rolle i prosjektgruppen og i prosjektet!

- Hva skal du gjøre?
- Når skal du gjøre det?
- Hvem er du avhengig av for å få det til?
- Hvorfor skal du gjøre det? Hvordan ganger det min organisasjon/kommune? Er det i tråd med våre strategier og mål?

OBS! En slik prosess kan gjerne gå veldig fort! Det er korte tidsfrister og det må tas raske avgjørelser. Desto viktigere er det å ha en klar forståelse av prosjektet og din rolle i det!

«SJEKKLISTE» FOR GODE PARTNERE

- ✓ **Sjekk deres kompetanse:**
Hva bringer de inn i prosjektet?
- ✓ **Sjekk deres kapasitet:**
Har de tid og ressurser til å utarbeide en prosjektsøknad og til å drive og implementere prosjektet?
- ✓ **Sjekk deres evne til å følge opp og levere på tid:**
Gjør de som de lover under forberedelsene av søknaden?
- ✓ **Sjekk om de har erfaring fra tidligere Horisont-prosjekt.**

SØKNADSSKRIVNING**Hva må du vite om utformingen av prosjektsøknaden?**

Søknadens innhold blir hovedsakelig evaluert etter disse tre kriteriene:

Excellence – Hva du har lyst til å finne ut? Hvilken ny kunnskap skal dere utvikle?

Impact – Forventet resultat.

Implementation – Hvordan skal du/dere gjennomføre det?

Kriteriene skal stå sterkt i forhold til hverandre, slik at den nye kunnskapen du utvikler løser utfordringene utlysningen søker løst samtidig som din fremgangsmåte og sammensetning av prosjektgruppe samsvarer med prosjektets ambisjoner.

Utforming og presentasjon av søknaden er viktig.

Ikke vær for teknisk, men heller ikke for generell. De som evaluerer søknaden har ikke nødvendigvis detaljkunnskap, men kanskje mer en generell oversikt over feltet.

- Vær spesielt tydelig på «state of the art» – presiser hva det nye i prosjektet er.
- Bruk visuelle verktøy for å tydeliggjøre prosjektet ditt. Husk at de som evaluerer søknaden har rundt et par timer per søknad. Prøv å gjøre det enklere for dem å forstå hva du ønsker å gjøre.
- Språket er viktig. Vær klar og tydelig. Få ved behov korrekturlest din engelsk (rettskriving og grammatikk) med noen som kan det godt.
- Det kan ta tid å fylle inn søknaden på nett. Ikke utsett levering av søknaden til den siste dagen. Går noe galt (for eksempel, tekniske utfordringer), så får du ikke levert søknaden.

OBS!**Dette tar tid!****Begynn gjerne ½ år før utlysningen kommer!****OBS!**

Mange EU-programmer opererer med klokkeslett for tidsfrist!

Ofte er det klokken 12.00 eller 14.00.

Det betyr at du ikke har hele dagen på deg!

Ventetid

Det kan ta litt tid til å få svar på søknaden. Gjerne +/- 3-5 måneder.

EN SIDES BESKRIVELSE «ONE-PAGER»

Utform en side med korte svar på følgende spørsmål om prosjektet ditt:

Hvorfor?**Med hvem?****For hvem?****Hvor?****Hvordan?****For hvilke resultat?**

Dersom du får et «NEI»:

- Det er mye lærdom i å få et avslag. Lær av dine feil. Les evaluering av søknaden din. Den er som regel grundig og detaljert.
- Dersom du ikke nådde opp, har du allerede dannet deg et verdifullt kontaktnett som du vil ha glede av til nye søknadsrunder eller i andre samarbeidsprosjekter.
- Ikke gi opp. Prøv igjen! Noen utlysninger «topics» kommer to ganger, eller du kan finne en ny utlysning som ligner.

JA!

Du fikk gjennomslag for prosjektet!

**Bestill kake og sjampanje!
Lag en pressemelding og kontakt
media. Gled deg til å sette i gang.**

**Det er nå arbeidet starter.
LYKKE TIL!**

